

Asia: VN/33623/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Mahdollistaako luonnoksessa hallituksen esitykseksi esitetty ratkaisuehdotus suomalaisten rekisteritietojen käytön kansainvälisessä tutkimusyhteistyössä?

Jos kyllä, perustele miksi [Ehdotus helpottaisi suomalaisten rekisteritietojen käyttöä kansainvälisessä tutkimusyhteistyössä purkamalla tiedon luovuttamisen esteitä Suomen ulkopuolelle. Ehdotus vastaavasti nostaisi rekisteritietojen tietosuojaan liittyvää riskitasoa, koska kansallisilla viranomaisilla olisi heikommät edellytykset valvoa tietojen asianmukaista käyttöä ulkomailla sijaitsevilla käyttöympäristöissä.]

Onko jokin ehdotuksessa esitetty muu toteuttamisvaihtoehto parempi kuin esitetty ratkaisuehdotus?

2) Yhteiseurooppalaiset ratkaisut [EU on profiloitumassa vastuullisen datan käytön sisämarkkinaksi. Kuten esityksessäkin todetaan, tähän kokonaisuuteen liittyen EU:ssa on käynnissä useita hankkeita, joista European Health Data Space (EHDS) koskee spesifisti terveystietojen hyödyntämistä. EU:ssa on myös vahva yhteinen säädösperusta tietosuojaan ja rekisteröidyn oikeuksiin liittyen. EU:n ulkopuolisissa valtioissa tietosuojaan liittyvä lainsäädäntö voi poiketa merkittävästi EU:n vastaavasta. Valvontamenettelyjen toteuttaminen ja havaittuihin poikkeamiin reagoiminen voi olla huomattavasti vaikeampaa EU:n ulkopuolella kuin EU-alueella. Tästä syystä menettelyjen rakentaminen yhteiseurooppalaisten ratkaisujen varaan voidaan arvioida vähentävän toisiokäyttöön liittyviä tietosuojariskejä.]

Mitä muita ratkaisuvaihtoehtoja olisi mahdollista esittää kansainvälisen tutkimusyhteistyön toteuttamiseksi? Perustelut ratkaisuvaihtoehdolle.

-

Muut hallituksen esityksen luonnosta koskevat huomiot.

Findatan määräyksillä on huolehdittava, että tiedonsiirron menetelmät tietoa luovuttavien rekisterinpitäjien ja (muiden kuin Findatan) tietoturvallisten käyttöympäristöjen välillä on standardoitu tarpeeksi tarkalla tasolla. Määräyksissä on otettava huomioon riittävä tietoturva ja -suoja, ja että tiedonsiirrot erilaisiin ympäristöihin ovat kohtuudella toteutettavissa rekisterinpitäjille.

Rahkola Juuso
Kansaneläkelaitos